

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

INFORMACIJA

**O ZAKLJUČIVANJU
ADMINISTRATIVNOG SPORAZUMA IZMEĐU MINISTARSTVA
PROSVJETE CRNE GORE I
MINISTARSTVA INOSTRANIH POSLOVA I MEĐUNARODNOG
RAZVOJA
REPUBLIKE FRANCUSKE ZA PROMOVISANJE I PODRŠKU
IZUČAVANJA FRANCUSKOG JEZIKA U CRNOJ GORI**

Podgorica, 11. jul 2017. godine

Vaka Đurovića b.b. 81000 Podgorica

TEL: (+382) 20 410 100; FAX: (+382) 20 410 101

Web: www.mps.gov.me, E-mail: mps@mps.gov.me

Crna Gora i Republika Francuska imaju tradicionalno prijateljske odnose, koji su uspostavljeni u vrijeme Knjaževine Crne Gore. Republika Francuska je zvanično priznala Crnu Goru 13. juna 2006. godine kada su i uspostavljeni diplomatski odnosi između dvije države.

Crna Gora je na XIII Samitu šefova država i vlada zemalja članica Međunarodne organizacije za frankofoniju (OIF) u Montreuu (Švajcarska), oktobra 2010. godine, dobila status posmatrača u toj organizaciji. U Podgorici je 12. maja 2011. godine potpisana Memorandum između Vlade Crne Gore i OIF, Vlade Francuske, Luksemburga i Francuske zajednice u Belgiji kojim je definisana formalno-pravna saradnja sa OIF-om o sprovođenju višegodišnjeg programa učenja francuskog jezika u administraciji CG, kroz program pod nazivom „Francuski jezik u diplomaciji i javnoj administraciji“. Novi program za 2015-2018. „Francuski jezik u međunarodnim odnosima“, fokusiran je na specijalne seminare na francuskom jeziku.

Memorandum o partnerstvu između Crne Gore i Međunarodne organizacije za frankofoniju, na osnovu kojeg se sprovodi pomenuti trogodišnji program, potписан je 10. oktobra 2015. godine u Jerevanu, na marginama Ministarske konferencije Frankfonije.

Potpisivanje Administrativnog sporazuma između Ministarstva prosvjete Crne Gore i Ministarstva inostranih poslova i međunarodnog razvoja Republike Francuske za promovisanje i podršku izučavanja francuskog jezika u Crnoj Gori je od obostranog interesa, predstavlja potvrdu rastuće dinamike radnih kontakata i u potpunosti je u skladu sa Mapom puta za jačanje crnogorsko-francuskih odnosa iz 2009. godine, kao i sa Kulturnim sporazumom između Vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Francuske, potpisanim 1964. godine i Sporazumom između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o sukcesiji bilateralnih ugovora između Državne zajednice Srbije i Crne Gore i Republike Francuske, zaključenim u formi razmjene pisama, od 30. septembra 2010. godine u Parizu i 13. juna 2011. godine u Podgorici.

Administrativni sporazum će unaprijediti saradnju u oblasti obrazovanja između dviju zemalja, kroz realizaciju zajedničkih aktivnosti koje imaju za cilj promovisanje i podrška izučavanja francuskog jezika u Crnoj Gori. U tom cilju Strane će podržati aktivnosti namijenjene široj javnosti, roditeljima, učenicima i studentima, kao što su školska takmičenja, frankofono pozorište, kulturne i obrazovne aktivnosti u organizaciji profesora i nevladinih frankofonih udruženja u Crnoj Gori. Zajedno će raditi na podizanju svijesti kod učenika i roditelja o značaju izučavanja francuskog jezika i uzajamno informisati o promjenama i reformama u obrazovnim sistemima Crne Gore i Republike Francuske.

Strane će pratiti sprovođenje kontinuirane obuke nastavnika francuskog jezika u crnogorskim osnovnim i srednjim školama i nastojati da uvedu diplome o poznavanju francuskog jezika kao stranog jezika, koje će se oslanjati na Zajednički evropski referentni okvir za žive jezike, odnosno školski DELF. Pored toga,

podsticaće saradnju francuskih i crnogorskih univerziteta kroz pružanje podrške razvoju studijskog programa za Francuski jezik i književnost na Univerzitetu Crne Gore – Filološkom fakultetu i raditi na unapređenju univerzitetske saradnje sa francuskim univerzitetima u okviru zajedničkih projekata, kao i izučavanje francuskog jezika na drugim visokoobrazovnim ustanovama.

Prepoznajući značaj učenja francuskog jezika kroz vanškolske aktivnosti koje organizuju frankofona udruženja u Crnoj Gori, Strane će istima pružati pomoć, u skladu sa svojim mogućnostima. Francuska strana će finansijski podržavati aktivnosti frankofonih udruženja i borave lingvističkog i kulturnog sadržaja pojedinaca u Republici Francuskoj, takmičenja u organizaciji Francuskog instituta ili Generalne delegacije za francuski jezik i jezike Republike Francuske. Strane će, u okviru Sporazuma, zajednički utvrđivati spisak aktivnosti za svaku godinu kroz Akcioni plan, u zavisnosti od finansijskih mogućnosti.

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM

IZME U

MINISTARSTVA PROSVJETE CRNE GORE

I

MINISTARSTVA INOSTRANIH POSLOVA I ME UNARODNOG RAZVOJA REPUBLIKE FRANCUSKE

ZA PROMOVISANJE I PODRŠKU IZU AVANJA FRANCUSKOG JEZIKA U CRNOJ GORI

Ministarstvo prosvjete Crne Gore (u daljem tekstu: crnogorska strana),

i

Ministarstvo inostranih poslova i me unarodnog razvoja Republike Francuske (u daljem tekstu: francuska strana),

zajedni ki nazvani: Strane,

s obzirom na:

- Kulturni sporazum izme u Vlade Socijalisti ke Federativne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Francuske, potpisana 1964. godine;
- Sporazum izme u Vlade Crne Gore i Vlade Republike Francuske o sukcesiji bilateralnih ugovora izme u Državne zajednice Srbije i Crne Gore i Republike Francuske, zaklju en u formi razmjene pisama, od 30. septembra 2010. godine u Parizu i 13. juna 2011. godine u Podgorici;
- Izvještaj o bilateralnoj saradnji za 2011. godinu i akcion planov za bilateralnu saradnju u oblasti obrazovanja za 2011, 2012, 2013. i 2014. godinu;
- Mapu puta za ja anje crnogorsko-francuskih odnosa, potpisana 18. decembra 2009. godine u Parizu;
- privrženost crnogorskog i francuskog naroda uzajamnom promovisanju njihovih kultura;
- zajedni ku želju, kao lanica Me unarodne organizacije frankofonije (OIF) da promovišu frankofoniju radi njihove lakše saradnje u oblasti obrazovanja, kulture, nauke i ekonomije;
- posebno mjesto francuskog jezika me u radnim jezicima me unarodnih organizacija i Evropske unije sa kojima je Crna Gora poela pregovore o pristupanju; i
- potrebu da se prošire neke odredbe Administrativnog sporazuma izme u Ministarstva prosvjete i sporta Crne Gore i Ministarstva inostranih i evropskih poslova Republike

Francuske, koje se ti u promovisanja i izu avanja francuskog jezika u Crnoj Gori, potpisano 22. juna 2011. godine u Podgorici.

a imaju i u vidu:

- Rezoluciju Savjeta Evropske unije od 31. marta 1995. godine o unapre enju i diversifikaciji nastave jezika;
- Zaklju ke Savjeta Evrope od 12. juna 1995. godine o jezi koj razli itosti i višejezi nosti u Evropskoj uniji;
- Zaklju ke Savjeta Evrope iz Lisabona, od 23. i 24. marta 2000. godine, kojima se preporu uje poboljšanje vladanja osnovnim vještinama, kroz izu avanje najmanje dva strana jezika od najranijeg uzrasta;
- Preporuke Evropskog parlamenta i Savjeta Evrope - Klju ne kompetencije za cjeloživotno u enje, Evropski referentni okvir, Službeni list Evropske unije L394, 2006. godine;

uz poštovanje nacionalnih zakonodavstava i propisa i raspoloživih finansijskih sredstava Strana, ne uzimaju i u obzir ostale izvore finansiranja;

dogovorile su se o sljede em Administrativnom sporazumu (u daljem tekstu: Sporazum):

Ilan I Opšti okvir

Izvršavanje obaveza francuske strane koje proizilaze iz ovog sporazuma je povjereni Ambasadi Republike Francuske u Crnoj Gori, koja može, ukoliko je potrebno, da angažuje Francuski institut Crne Gore.

Izvršavanje obaveza crnogorske strane koje proizilaze iz ovog sporazuma je povjereni Ministarstvu prosvjete Crne Gore.

Strane prepoznaju interes da, u okviru evropske perspektive Crne Gore, slijede preporuke Evropske komisije u korist obaveznog izu avanja dva strana jezika u osnovnim i srednjim školama i da u tom pogledu posebnu pažnju posve uju radnim jezicima Evropske unije, a naro ito francuskom jeziku.

Strane su saglasne da promovišu francuski jezik i kulturu u Crnoj Gori i da u tom cilju podrže aktivnosti namijenjene široj javnosti, roditeljima, u enicima i studentima, kao što su školska takmi enja, frankofono pozorište, kulturne i obrazovne aktivnosti u organizaciji profesora i nevladinih frankofonih udruženja u Crnoj Gori.

Ilan II Promovisanje izu avanja francuskog jezika

Crnogorska strana e podržavati aktivnosti francuske strane na podizanju svijesti kod u enika i roditelja o zna aju izu avanja francuskog jezika, organizovanjem kra ih prezentacija u obrazovnim ustanovama radi ukazivanja komparativnih prednosti opredjeljenja za francuski jezik ili drugih zajedni ki dogovorenih aktivnosti.

Strane e se dogovarati o obrazovnim ustanovama u kojima bi, rukovodiocima obrazovnih ustanova, bilo poželjno ukazati na važnost u enja francuskog jezika i zajedni ki razmotriti mogu nosti angažovanja diplomiranih studenata francuskog jezika.

Ian III

Obuka nastavnika francuskog jezika u osnovnim i srednjim školama

Strane e podržavati kontinuirano usavršavanje nastavnika francuskog jezika, posebno slanjem nastavnika na studijske boravake u Republici Francuskoj, dovo enjem francuskih eksperata u Crnu Goru, i podržavanjem aktivnosti Udruženja profesora francuskog jezika u Crnoj Gori.

Da bi se osigurao kvalitet nastave, Strane e pratiti sprovo enje kontinuirane obuke nastavnika francuskog jezika u crnogorskim osnovnim i srednjim školama. Stoga e, naro ito, podržavati aktivnosti Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore i uspostavljanje mreže nastavnika - trenera i stru nih obuka za nastavnike. Dio obuke e biti realizovan u okviru godišnjeg seminara koji organizuje Udruženje, uz podršku Zavoda za školstvo, a drugi dio kroz organizovanje regionalnih obuka, uz podršku francuske strane, u zavisnosti od profesionalnih potreba nastavnika.

Strane e zajedni ki predlagati, na osnovu transparentnih kriterijuma, spisak profesora za obuku.

Strane e se starati da programi obuke, kao licencirani programi, budu u Katalogu stru nog usavršavanja nastavnika. Crnogorska strana e se starati da rukovodioci obrazovnih ustanova podržavaju nastavnike u poha anju programa obuke i pokrivanju troškova prevoza.

Ian IV

Jezi ke diplome - školski DELF

Shodno preporukama Savjeta Evrope, Strane e nastojati da uvedu diplome o poznavanju francuskog jezika kao stranog jezika, koje se oslanjaju na Zajedni ki evropski referentni okvir za žive jezike, odnosno školski DELF.

U okviru aktivnosti predvi enih godišnjim akcionim planom, Strane e podsticati ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja da pripremaju u enike za polaganje DELF ispita za mlade i školske DELF ispite i da organizuju polaganje ispita u školama, što je predmet posebnog sporazuma izme u Francuskog instituta Crne Gore i Zavoda za školstvo.

Francuska strana e organizovati obuku ovlaš enih ispitiva a – korektora, koji mogu da sprovode ispite školskog DELF-a.

Ian V

Nastava francuskog na univerzitetu

U skladu sa Bolonjskim procesom, a u cilju daljeg razvoja Evropskog prostora visokog obrazovanja, Strane e podsticati saradnju francuskih i crnogorskih univerziteta.

Crnogorska strana e podržavati razvoj studijskog programa za Francuski jezik i književnost na Univerzitetu Crne Gore – Filološkom fakultetu i unapre enje univerzitske saradnje sa francuskim univerzitetima u okviru zajedni kih projekata, kao i izu avanje

francuskog jezika na drugim visokoobrazovnim ustanovama (ekonomija, pravo, politi ke nauke, turizam, elektrotehnika, medicina, biotehnologija i dr.).

Francuska strana e obezbijediti u eš e francuskih lektora na mati nom studijskom programu francuskog jezika i književnosti na Filološkom fakultetu, kao i na fakultetskim jedinicama na kojima se izu ava francuski jezik, raditi na olakšavanju procedura za redovne posjete univerzitetskih profesora iz Francuske koji drže predavanja u Crnoj Gori, dodjeljivati stipendije profesorima francuskog jezika koji pripremaju doktorat na nekom od francuskih univerziteta, kao i stipendije za ciljane obuke formiranja mreže prevodilaca visokog nivoa usmenog i pisanog prevo enja i kra e lingvisti ke boravke najboljim studentima francuskog jezika i frankofonih smjerova.

Francuska strana blagovremeno dostavlja spisak lica angažovanih u Crnoj Gori za sljede u školsku i akademsku godinu.

Strane e podržavati programe koji vode sticanju zajedni kih diploma i diploma ste enih u enjem „na daljinu“, koji se realizuju u ustanovama visokog obrazovanja, posebno iz oblasti ekonomije i turizma, ali i drugih oblasti u kojima postoji tradicionalno dobra saradnja sa francuskim univerzitetima, kao i koriš enje evropskih fondova.

Francuska strana se obavezuje da svake godine ponudi odre eni broj stipendija frankofonim crnogorskim studentima koji žele da nastave studije u Republici Francuskoj, posebno u oblastima koje su obuhva ene bilateralnim sporazumom o mobilnosti studenata izme u dvije zemlje.

Strane e razmotriti prednosti koje nudi u lanjenje Univerziteta Crne Gore u Univerzitetskoj agenciji za frankofoniju.

Ilan VI Frankofonija, školska takmi enja, vanškolske kulturne i pedagoške aktivnosti

Prepoznaju i zna aj u enja francuskog jezika kroz vanškolske aktivnosti koje organizuju frankofona udruženja u Crnoj Gori, Strane e istima pružati pomo , u skladu sa svojim mogu nostima.

U tom pogledu, francuska strana e finansijski podržavati aktivnosti frankofonih udruženja i boravke lingvisti kog i kulturnog sadržaja pojedinaca u Republici Francuskoj, takmi enja u organizaciji Francuskog instituta ili Generalne delegacije za francuski jezik i jezike Republike Francuske.

Strane e podsticati razmjene izme u škola.

Ilan VII Na ini sufinsiranja

Strane e, u okviru Sporazuma, zajedni ki utvr ivati spisak aktivnosti za svaku godinu kroz Akcioni plan, u zavisnosti od finansijskih mogu nosti.

Strane e zajedni ki finansirati sve aktivnosti opisane i predvi ene Akcionim planom i to na sljede e na ine:

- crnogorska Strana se obavezuje da plati troškove me unarodnog prevoza svaki put kada francuska Strana odobri nekom u eniku, studentu ili nastavniku iz Crne Gore stipendiju ili lingvisti ki boravak u Republici Francuskoj;
- Strane e posvetiti posebnu pažnju aktivnostima Udruženja profesora francuskog jezika i pružati mu logisti ku, materijalnu i finansijsku podršku; francuska Strana e tom udruženju svake godine dodjeljivati subvenciju i pružati tehni ku i materijalnu podršku u vidu redovnog ustupanja prostorija i opreme Francuskog instituta Crne Gore
- svaki put kada francuska Strana organizuje u Crnoj Gori neku obuku ili aktivnosti pedagoškog ili didakti kog karaktera od opštег zna aja za obrazovni sistem, crnogorska Strana se obavezuje da pruži logisti ku (zajedni ka administrativna saradnja), materijalnu (stavljanje na raspolaganje sala, opreme itd.) i, ako je mogu e, finansijsku podršku.

Ian VIII Razmjena informacija

Strane e se uzajamno informisati o promjenama i reformama u obrazovnim sistemima Crne Gore i Republike Francuske.

Crnogorska strana e obavještavati francusku stranu o promjenama koje se odnose na broj nastavnika i u enika francuskog jezika u osnovnim i srednjim školama.

Francuska strana e biti na raspolaganju crnogorskoj strani u prenošenju iskustava i prakse izu avanja i zastupljenosti stranih jezika u obrazovnom sistemu Republike Francuske.

Ian IX Završne odredbe

Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja i zaklju uje se na period od (3) tri godine. Sporazum može biti produžen za isti period dogовором Strana u pisanoj formi, diplomatskim putem.

Sporazum može biti izmijenjen dogовором Strana u pisanoj formi, diplomatskim putem.

Svaka Strana može da otkaže Sporazum upu uju i drugoj Strani pisano obavještenje o svojoj namjeri dva mjeseca prije datuma otkazivanja, diplomatskim putem. U slu aju okon avanja ovog sporazuma, njegove odredbe e se i dalje primjenjivati, dok se postoje i programi i projekti završe, osim ukoliko se Strane druga ije dogovore.

Svaki spor u vezi sa tuma enjem ili izvršavanjem Sporazuma rješava e se dogовором izme u Strana.

Potpisano u Podgorici, ... u dva originalna primjerka, na crnogorskem i francuskem jeziku, pri emu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Ministarstvo prosvjete Crne Gore

**Za Ministra inostranih poslova
i me unarodnog razvoja Republike
Francuske
Francuski ambasador**